

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ (ОРГАНІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ)»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: ІЗ Туризм та рекреація
Рік навчання: 3-й, семестр 5-й
Кількість кредитів ECTS: 6 кредитів
Назва кафедри: бізнесу та сфери обслуговування
Мова викладання: українська

Лектор курсу	д.е.н., проф. Головня Олена Михайлівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>elen@vsau.vin.ua</u> , <u>ellens@meta.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)» є обов'язковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 180 год.: лекції – 32 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 120 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисциплін: «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Екологія», «Кулінарна етнологія», «Туристичне краєзнавство», «Рекреологія», «Організація туристичних подорожей», «Основи туризмознавства», «Організація ресторанного господарства», «Організація готельного господарства».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Організація екскурсійної діяльності», «Туроперейтинг», «Аграрна політика та земельні відносини», при проходженні виробничої практики та виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Призначення дисципліни полягає у формуванні в майбутніх фахівців фахових компетенцій щодо створення, просування та управління специфічним туристичним продуктом у сільській місцевості. Дисципліна спрямована на вивчення сільського зеленого туризму (СЗТ) як інструменту сталого розвитку територій, способу диверсифікації сільської економіки та збереження етнокультурної спадщини. Вивчення особливостей специфічної форми відпочинку в приватних господарствах

сільської місцевості з використанням майна та трудових ресурсів особистого селянського, підсобного або фермерського господарства, природно-рекреаційних особливостей місцевості та культурної, історичної і етнографічної спадщини регіону.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок з організації бізнес-процесів у сфері сільського зеленого туризму: від облаштування агрооселі до формування маркетингової стратегії її просування на ринку, формування у здобувачів знань про теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку зеленого сільського і екологічного туризму, оволодіння теоретичними і практичними навиками про особливості та напрямки його проведення, найбільші перешкоди на шляху розвитку туризму; дослідження найважливіших закономірностей, чинників, які визначають розвиток і розміщення гостинних садиб (агросадиб), організаційно-правового і економічного механізму їх діяльності на ринку туристичних послуг регіону та держави.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завдання вивчення дисципліни – сформувані у здобувачів знання про предмет, об'єкт, основних поняттях та концепціях сільського зеленого туризму; дослідити економічну сутність сільського зеленого туризму як виду підприємницької діяльності на основі узагальнення положень теорій підприємництва, інституціоналізму і теорії економічної організації; виявити особливості і закономірності розвитку підприємницької діяльності агроосель у системі сільського зеленого туризму.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК16. Опанування понять та концепцій сільського зеленого туризму

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК17. Розуміння основних понять та концепцій сільського зеленого туризму

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт

ПР23. Організовувати дозвілля в сільських садибах з популяризацією особливостей Вінницького регіону

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами, робота в команді), лідерські навички (реалізується через презентацію здобувачами підготовлених матеріалів, підготовку індивідуальних завдань та їх представлення у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Сільський зелений туризм в системі рекреаційно-туристичних занять	2	2	8
2	Тема 2. Історія розвитку сільського зеленого туризму. Напрями сільського зеленого туризму та агротуризму	2	2	8
3	Тема 3. Інфраструктура готельно-ресторанного бізнесу в сільській місцевості	2	-	8
4	Тема 4. Сертифікація та стандартизація у галузі сільського зеленого туризму. Міжнародна практика сертифікації послуг у сфері туризму	2	2	8
5	Тема 5. Категоризація у галузі сільського зеленого туризму. Екологічне маркування агросадіб	2	2	8
6	Тема 6. Міжнародні та національні організації сільського зеленого туризму	2	2	8
7	Тема 7. Особливості організації сільського зеленого туризму у різних країнах	2	2	8
8	Тема 8. Досвід розвитку сільського зеленого туризму європейських країн	2	2	8
9	Тема 9. Організація і проєктування зеленої садиби	2	2	8
10	Тема 10. Розвиток крафтового виробництва в сільських агросадібах	2	2	8
11	Тема 11. Рекламна політика в сільському зеленому туризмі	2	2	8
12	Тема 12. Попит і пропозиція у сфері сільського зеленого туризму	2	2	8
13	Тема 13. Основні райони розміщення сільського зеленого туризму в Україні	2	2	8
14	Тема 14. Основні райони розміщення сільського зеленого туризму на Вінниччині	2	2	8
15	Тема 15. Просування продукції та послуг сільського зеленого туризму	2	2	8
Разом		32	28	120

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни

для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виноситься на самостійне опрацювання	34	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
2	Самостійна робота з метою підготовки до поточних аудиторних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	34	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю або презентацією за заданою проблемною тематикою	28	4 рази на семестр	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, презентації, обговорення та якості оцінка виконання
4	Підготовка до модульного контролю та тестування	24	3 рази на семестр	Тестування
Разом		120		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Баштовий М.Г. Сільський зелений туризм. Навчальний посібник (Конспект лекцій. Частина 1). Суми: Сумський національний аграрний університет, 2022. 52 с.
2. Гапоненко Г. І. Організація сільського зеленого туризму: підручник для студентів спец. «Туризм». Суми: Університетська книга, 2021. 300 с.
3. Гапоненко Г. І. Організація сільського зеленого туризму: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 300 с.

4. Домбровська С. М., Помаза-Пономаренко А. Л., Рибальченко Н. П. Туризм і право на нього в контексті гарантування безпеки: монографія. Харків: «Діса плюс», 2022. 272 с.
5. Організація туризму : навч. посіб. / уклад. О. М. Перепелюк. Умань : Сочінський М.М., 2022. 128 с.
6. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання десяте / за наук. ред. проф. Матвійчук Л.Ю., проф. Барського Ю.М., доц. Лепкого М.І. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 320 с.
7. Тищук І. В., Ільїна О. В. Сільський зелений туризм: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 94 с.

Додаткова література

1. Головня О.М., Томашук М.С. Організація сільського зеленого туризму як інструмент диверсифікації функціонування сільськогосподарських підприємств в умовах удосконалення земельних відносин. *Національні інтереси України. Серія «Економіка»*. 2025. № 7 (12). С. 493-505.
2. Головня О.М., Томашук М.С. Організаційні аспекти інтеграції сільського зеленого туризму в систему ефективного землекористування сільськогосподарських підприємств. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Економіка»*. 2025. Випуск № 6 (46). С. 609-621. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6\(46\)-609-621](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6(46)-609-621)
3. Головня О.М., Томашук М.С. Формування земельних відносин в Україні для забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств з урахуванням європейського досвіду. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4669> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-67-5
4. Головня О. М., Потапов В.П. Інтеграційні процеси в сфері сільського зеленого туризму як фактор активізації розвитку сільських територій. *Проблеми економіки*. 2023. № 2 (56). С. 31-40.
5. Головня О. М., Потапов В.П. Транскордонне співробітництво сільських територій в контексті конвергенційно-інтеграційних процесів. *Проблеми економіки*. 2022. № 2 (52). С. 76–82. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-76-82> https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2022-2_0-pages-76_82.pdf
6. Безкоровайна Л. В. Сільський туризм, біорізноманіття та сталий розвиток: комплементарність та вплив на добробут сільського населення. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 1. С. 68-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2021_1_9.
7. Івашина Л. П. Порівняльний аналіз зарубіжного та українського досвіду публічного регулювання розвитком сільського зеленого туризму. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2021_2_17.
8. Калмикова І. С. Сільський туризм в стратегічному плануванні сталого розвитку сільських територій. *Економіка харчової промисловості*. 2021. Т. 13, Вип. 2. С. 112-122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2021_13_2_15

9. Якимчук А. Сільський «зелений» туризм як каталізатор розвитку місцевої економіки в процесі децентралізації влади. *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. 2021. Vol. 7, № 1. С. 232-259. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/areis_2021_7_1_14.

10. Тишук І., Ільїна О. Сільський зелений туризм в Україні: стан, динаміка, міжнародний досвід. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. Вип. 3. С. 114-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gjluvnu_2024_3_14

11. Кожухівська Р. Б., Подзігун С. М. Розвиток сільського зеленого туризму на рівні дестинації: методичний аспект. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Економічні науки. 2025. № 6(2). С. 144-150. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2025_6\(2\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2025_6(2)_20).

12. Ярема Л. В., Христенко Г. М. Суть та значення сільського зеленого туризму в розвитку економіки сільських територій регіону. *Ефективна економіка*. 2025. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2025_3_61.

13. Кудінова І., Самсонова В. Європейський вектор розвитку сільського зеленого туризму: досвід, тенденції та перспективи для України. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Вип. 9. С. 62-76. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aabe_2025_9_7.

14. Марченко С. І. Правове регулювання державно-приватного партнерства у сфері сільського зеленого туризму. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Юридичні науки. 2024. № 8. С. 40-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjiu_2024_8_7.

Інформаційні ресурси

1. Hotels24.ua. URL: <https://hotels24.ua/uk/Hotel-and-restaurant-complexes-Vinnytsia>

2. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

7. Спілка сприянні розвитку сільського зеленого туризму в Україні. URL: <https://www.greentour.com.ua/en>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за

показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	6
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання контрольних робіт, тестування	6
8	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
	Всього за атестацію 2	30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав 35 балів, то він не допускається до екзамену.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкали оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни